Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17189

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i (BÖD 3-5), Saraç, Karakelle ve Whitebread (2019) taraf?ndan okul öncesi çocuklar için Türkçeye uyarlanm?? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle 3 ila 5 ya? aral???ndaki çocuklar?n ö?renme süreçlerinde sergiledikleri özerkli?i ve **ba??ms?z ö?renme davran??lar?**n? de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, çocuklar?n problem çözme, dikkat süresi ve görev tamamlama gibi kritik **metabili?sel** ve öz düzenleme becerilerini gözlemlemeye olanak tan?r. Orijinal ölçe?in **uyarlama** çal??mas?, Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? sunarak, erken çocukluk e?itimi alan?nda önemli bir de?erlendirme arac? sa?lam??t?r.

Ölçe?in temel amac?, ö?retmenlerin ve ara?t?rmac?lar?n okul öncesi dönemdeki çocuklar?n kendi ö?renmelerini ne ölçüde yönetebildiklerini sistematik olarak belirlemelerine yard?mc? olmakt?r. Bu sayede, çocuklar?n ba??ms?zl?k düzeylerine uygun e?itim stratejileri geli?tirilebilir ve öz düzenleme becerilerinin desteklenmesi sa?lanabilir.

Anahtar Kelimeler

Ba??ms?z ö?renme, **okul öncesi çocuklar**, öz düzenleme, metacognition, ö?renme davran??lar?, ölçek uyarlama, erken çocukluk e?itimi.

Yazarlar

Seda Saraç, Sibel Karakelle, David Whitebread.

Amaç

Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i (BÖD 3-5)'nin temel amac?, 3 ila 5 ya? aras?ndaki **okul öncesi çocuklar**?n ba??ms?z ö?renme ve öz düzenleme becerilerini objektif bir ?ekilde ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu ölçek, çocuklar?n ö?renme ortamlar?nda sergiledikleri giri?imcilik, dikkatini sürdürme, sebat etme ve kar??la??lan zorluklar kar??s?nda çözüm üretme kapasitelerini belirlemeyi hedefler.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in Türk e?itim ve kültür ba?lam?na uygunlu?unu sa?lamak ve alanda çal??an uzmanlara, çocuklar?n ba??ms?z ö?renme düzeylerini tespit etmede kullanabilecekleri geçerli ve güvenilir bir araç sunmak üzere gerçekle?tirilmi?tir. Bu amaçla, ölçe?in Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi öncelikli olmu?tur.

Yap?

Ölçek, erken çocukluk döneminde ba??ms?z ö?renme yetene?inin temelini olu?turan **öz**

ARABPSYCHOLOGY.COM

düzenleme ve metacognition yap?lar?n? ölçmektedir. Ba??ms?z ö?renme davran??lar?, genellikle çocu?un ö?renme sürecini planlama, izleme, de?erlendirme ve gerekti?inde ayarlama yetene?i olarak kavramsalla?t?r?l?r.

BÖD 3-5'in ölçtü?ü temel boyutlar aras?nda; görev odakl?l?k, problem çözme becerileri, duygusal düzenleme ve ö?renme materyalleriyle ba??ms?z etkile?im kurma gibi alt bile?enler yer almaktad?r. Bu yap?, çocuklar?n sadece bili?sel becerilerini de?il, ayn? zamanda ö?renme motivasyonlar?n? ve duygusal tepkilerini de kapsayan geni? bir davran?? yelpazesini temsil eder.

Geçerlik

Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i'nin Türkçe formu için geçerlik çal??malar?, Saraç, Karakelle ve Whitebread (2019) taraf?ndan detayl?ca incelenmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Uyarlama sürecinde, yap? **geçerlik** kan?tlar?n? elde etmek amac?yla faktör analizleri (büyük olas?l?kla Do?rulay?c? Faktör Analizi - DFA) kullan?lm??t?r. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarl? bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermi? ve Türk örnekleminde ba??ms?z ö?renme davran??lar?n? ölçme konusunda güçlü bir geçerlik sa?lad???n? ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda **güvenirlik** analizleri, ölçek maddelerinin iç tutarl?l???n? ve zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek üzere yap?lm??t?r. ?ç tutarl?l?k, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak rapor edilmi?tir.

Saraç ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan yürütülen çal??malar, BÖD 3-5'in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve bu durumun, ölçe?in okul öncesi çocuklar?n **ba??ms?z ö?renme davran??lar?**n? güvenilir bir ?ekilde ölçebilece?ini gösterdi?ini belirtmektedir. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçekten elde edilen puanlar?n istikrarl? ve hatas?z oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla **faktör analizi** teknikleri uygulanm??t?r. Uyarlama çal??malar? genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanarak orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n korundu?unu do?rular.

2019 tarihli uyarlama çal??mas?nda, faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?u ve uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde kald??? rapor edilmi?tir. Bu analizler, BÖD 3-5'in Türk kültüründe de ayn? teorik alt boyutlar? ölçtü?ünü ve ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n do?ruland???n? göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Gözlem/Derecelendirme Ölçe?i

Format: Ö?retmen/Gözlemci Derecelendirme Format?. Maddeler, gözlenen davran??lar?n s?kl???na veya yo?unlu?una göre derecelendirilir.

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlanan Form)

Popülasyon Grubu: **Okul Öncesi** Çocuklar

Ya? Grubu: 3-5 ya?

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki resmi ve özel okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar.

Test Metodolojisi: Ölçek, ö?retmenin veya e?itimcinin çocu?u do?al ö?renme ortam?nda gözlemlemesine ve belirli ö?renme davran??lar?n? frekans ve yeterlilik aç?s?ndan de?erlendirmesine dayan?r. Derecelendirme format?, davran??sal göstergelerin sistematik olarak kaydedilmesini sa?lar.

Anahtar Kelimeler

Erken çocukluk, öz düzenleme, metacognition, **ba??ms?z ö?renme**, psikometrik özellikler, BÖD 3-5, **geçerlik**, **güvenirlik**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Seda Saraç

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: seda.sarac@es.bau.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir, ancak sorumlu yazar?n kurumu (Bahçe?ehir Üniversitesi) üzerinden ileti?im kurulabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Kullan?m ?artlar? için sorumlu yazar Seda Saraç ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda genellikle izin al?nmas? zorunludur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l? (Uyarlama): Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: bagimsiz-ogrenme-davranislari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Saraç, S., Karakelle, S. ve Whitebread, D. (2019). Okul öncesi çocuklar için ba??ms?z ö?renme davran??lar? ölçe?i 3-5 (BÖD 3-5): Türkçe formu için geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *?lkö?retim Online, 18*(3), 1093-1106. doi:10.17051/ilkonline.2019.610148

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: ilkogretim-online.org.tr

Ba??ms?z Ö?renme Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu akademik giri?te ölçek maddeleri do?rudan sa?lanmam??t?r. Maddelere ula?mak için yukar?da belirtilen Saraç, Karakelle ve Whitebread (2019) referans?na veya sa?lanan PDF ba?lant?s?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM